

WHO varnar för internationell epidemi av zikaviruset

38 drabbade i Nicaragua

Besprutning i huvudstaden Managua där hälsobrigader går från hus till hus för att få bort myggorna som sprider de fruktade virusen.

WHO varnar för en internationell epidemi med viruset zika som har spridit sig explosionsartat med tiotusentals drabbade i Latinamerika. 38 fall har konstaterats i Nicaragua som precis börjat få kontroll på epidemierna med Chikungunya och Denguevirusen. Myndigheterna mobiliserar i hela landet för att förhindra reproduktion av myggan *Aedes aegypti* som sprider viruset.

Zikaviruset dök upp i Brasilien i maj 2015 och har sedan dess spritt sig till ett 20-tal länder i kontinenten. Viruset misstänks orsaka fosterskadan mikrocefali som kan leda till förlamning, synskador och utvecklingsstörning hos det drabbade barnet. Det drabbar tillväxten hos barnet som får en för liten hjärna. Symptomen hos de som blir smittade är feber, ögoninflammation, ledvärk och utslag i kroppen, men de flesta får inga symptom alls. Zikaviruset är inget nytt virus utan finns i de flesta länder med tropiskt klimat. Det nya är att viruset har utvecklats till att bli allt aggressivare. Enbart i Brasilien har det konstaterats över 4 000 fall med barn som har fötts med för små hjärnor.

Hot mot den globala hälsan

Viruset sprids av myggan *Aedes aegypti* som även sprider virusen Chikungunya, Dengue och är även den mygga som sprider malaria. Chikungunya drabbade tiotusentals människor i Latina-

merika under 2014 och 2015 varav runt 2 500 i Nicaragua. En av orsakerna till att myggan har spridit sig runt om i kontinenten är väderfenomenet El Niño som skapar både extrem torka och översvämningar där myggan lätt kan föröka sig. Den lägger sina ägg i stillastående vatten och under den extrema torkan som drabbat stora delar av Latinamerika de senaste åren så har befolkningen sparat vatten i behållare där myggorna har förökat sig. Under januari har det dessutom visat sig att viruset kan spridas genom blodet och även sexuellt genom sperma.

– Det kan bli ett av de största hoten mot den globala hälsan, säger experter inom WHO.

Det kan ta årtal innan vaccin finns

Än så länge finns det inget vaccin mot zikaviruset utan det enda sättet att skydda sig är att undvika att bli biten av myggorna som sprider viruset. De flesta forskarna menar att det kan ta upp till 10 år innan ett vaccin kan tas fram. Men det finns också optimistiska forskare som tror att det kan gå fortare. Den kanadensiska forskaren Gary Kobinger arbetar på ett vaccin för Zika och skall börja göra mänskliga prov i augusti i år. Han säger att om vaccinet fungerar så kan man börja använda ett vaccin från slutet av nästa år.

Omöjligt att utrota myggan

Myndigheterna i Nicaragua organiserar kampanjer runt hela landet för att förhindra spridningen av Zika-viruset och andra sjukdomar som sprids av myggan. Det handlar om utbildningsinsatser för bl.a. hälsovårdspersonal och kommuner, förebyg-

gande arbete och information till befolkningen hur man skall agera om man misstänker att man fått viruset. Det är en ständigt kamp som är långvarig då besprutningarna enbart kan ta död på de vuxna myggorna medan äggen fortfarande kan kläckas. Att få bort myggorna helt är nära på omöjligt, i bästa fall kan man förhindra att den sprider sig.

Hygien och rengöring är en viktig del i kampen mot myggorna.

Vi måste agera omedelbart

Skolor, offentliga platser, marknader och liknande har gasats och besprutats och hälsobrigader går från hus till hus för att gasa bort myggorna. Myggans häckningsplatser måste elimineras och förutom besprutning måste vi göra rent våra uteplatser, tak och vattenbehållare och slänga skräp och löv som myggan kan lägga sina ägg i. Hela befolkningen måste vara delaktiga i det här arbetet, sade Nicaraguas hälsominister Sonia Castro till tidningen El 19 Digital.

– Det bästa vi kan göra är att agera omedelbart, inte att beklaga tragedier efteråt, sade en av hälsoarbetarna som jobbade med sanering av husen i Managua

Achim Rödner

Foto: el19digital.com